

Panor. super secunda Primi.

Abricen. subiectam. tandem hoc deuenit ad aures Papæ. propter quæ mādabat Archiepiscopo Butricen. vt dictos, Archiepiscopos a consecratione, & confirmatione Epilcoporum suspenderet, & Episcopum ab executione Pontificalis officii. propter quæ dicti Archiepiscopi, & Episcopi intimauerunt apostolicae sedi qualiter circa hoc ex ignorantia peccauerunt, & quilibet ipsorum misericordiam supplicauit, excusantes se forte propter canonem, qui dicebat quod si Episcopus, intra sex mentes dimitteret Ecclesiam viduatam &c. Metropolitanus posset cedere iudicio, ex quo non accepit munus consecrationis, per quæ apparebit ipsum non ligatum, & ultra hoc apparebit inferioris licentia ipsum posse cedere. Papa hanc decreta. scribens Andegauen. capitulo ostendit primo, qualiter ad ipsum solum spectat potestas Episcopos transferendi, & absoluendi, & via spiritualia destruendi, aut dissoluendi, aut dandi licentiam cedendi. Secundo ostendit, hoc declarando pertinere nō solum ad consecratos, sed etiam ad confirmatos tantum. Tertio ostendit canonem quendam nō obuiare prædictis. Quarto applicando ad hoc factum, concludit delictum Archiepiscoporum tam confirmantis, & transherentis, quam etiam a vinculo priori absoluens, & ipsius translati fuisse dignum poena, quam mandauerat, imponi. Quinto Papa inclinatus ad misericordiā circa Archiepiscopos, propter confessionem erroris, & supplicationem spontaneam dedit veniam, & remisit poenam. Sexto quo ad episcopum, qui trasue rat, a pena absoluuit suspensionis, & concessit, eidem facultatem in ecclesia, ad quam transfuerat admini strandi. ¶ In prima parte procedit sic, & vt dixi ostendens, quod ad eum spectat potestas Episcopos transferendi, & a priori Ecclesia absoluendi, & proponit, quod ista spiritualia difficilius dissoluuntur, quam carnalia, sed Deus solus, dissoluit vinculum matrimonii corporalis, & carnalis. ergo Papa, solus est ille, qui dissoluere potest vinculum spirituale. primum ponit pro noto, quia est differentia, quod spiritualia facilius construuntur, & difficilius dissoluuntur. & carnalia & corporalia facilius destruuntur, & difficilius costruuntur. minorē probat ab authoritate illa, quos Deus, coniunxit, &c. consequentiam autem probat, quod solus Papa hoc posuit, quia loco Dei, Papa est in terra, & Vicarius Iesu Christi, & sic sequitur conclusio, per quæ secundo infert, quod hæc potestas ad solum Papam, spectat non solum dispositione constitutionis canonicae, sed etiam ex institutione diuina. Circa secundum procedit sic, quia datum est de reseruatione potestatis transferendi, & a priori vinculo absoluendi, nec ideo concludit pertinere, ad electum confirmatum ex causa finalis identitate, etiam insperata causa impedimenti absoluendi, vel transferendi penes, vinculi matrimonialis substantiam, sed hoc vinculum datur in electo confirmato, ergo idem est in confirmato, quod in consecrato, quod substantia vinculi sit illa hanc referentiationem inducens. Papa illud præsupponit prono. quod autem detur vinculum in confirmato tantum, probat Papa, quia coniugium spirituale ad instar carnalis perficitur, in solo consensu, & consecratio nihil addit, nec penes ipsa colligitur vinculum. quod consecratio nihil addat, & non sit de substantia, patet, quia illud est de substantia alicuius, quo posito id ponitur, & quo remoto id remouetur, sed est possibile quem esse confirmatum, & tamen non esse matrimonialiter allatum, ergo &c. vt in Episcopo qui renunciavit oneri, sed non honori. Ex his concludit a similitudine rationis, & causa specifica participio, licet hoc non sit caustum, quod est statutum de potestate transferendi, & dandi licentiam, cedendi in Episcopo, extendi ad electum confirmatum, quia eadem causa est in specie, vel saltem in genere ratione similitudinis, ergo &c. Circa tertium tollit canonem obuiantem, prædictis circa duo dicentem, quod si electus distulerit, ultra tres menses consecrari, & sic Ecclesiam retinuerit viduatam, non poterit ibi vel alibi consecrationem accipere, & Metropolitanus cederet, iudicio. Pondera circa duo tex. i. in eo quod dicit Episcopum confirmatum dimittere Ecclesiam viduatam consecrationem, non recipiendo: ex quo evidenter appetet, quod si est, viduata, ibi non est matrimonium. Secundo in eo quod permittit Episcopum iudicio cedere Archiepiscopi, per quod appetet, quod Archiepiscopus potest dare licentiam cedendi, quia prout canon ille presupponit Ecclesiam viduatam quando sponsus non est, consecratus. intelligendus est,

Ecclesia est viduata respectu quo ad quid, non in substantia, hoc est, quia non habet sponsum vitalem, & effectuale, quo ad munus consecrandi, sed per hoc vinculum, & quod sponsus sit, non negatur in substantia, sicut ex visu loquendi Ecclesia dicitur viduata, quæ habet sponsum, sed inutilis quo ad ea quæ necessaria sunt ecclesiæ, prout autem dicit ipsum debere Metropolitanus cedere iudicio, statutum est in poenam, & specialiter propter poenam permisam. nō ergo hoc trahendum est ad casum oppositæ rationis, quia non ibi ex gratia petitur cessio. Item nec ad casum eiusdem rationis, cum ex quo sumus, in exorbitantibus, vt in his, quæ communiter inferioribus, non conceduntur, sufficiat hoc non apparere expressum, & si hoc voluisset, exprefsisser, & quia in exorbitantibus esse prohibitum censeatur, quod non appetat expresse permisum. Circa partem ultimam alia sunt clara parvitiæ Archiepiscopis propter tria, propter spontaneam confessionem, & quia errore, ad fallendum sunt inducti, & quia veniam postulauerūt, & quia ex simplicitate peccauerunt. Circa personam electi, sic se habet, quia ex duplice causa mitigat poenam ex recognitione erroris, & quia, vt inferior minus peccauit, quam superioris, & quia misericordiam petiit, & non iudicium; non ex toto tamen admittit factum, per Archiepiscopos propter impossibilitatem iuris, quia ipsum non fecerunt consecrando Pontificem prioris ecclesiæ, nec secundæ. Ad priam non, ex defitu intentionis. & ad secundam non, ex defitu potestatis, cum ad priorem ecclesiam adhuc duraret electus, & sponsus, absoluere eum a pena suspensionis, & a vinculo prioris ecclesiæ, & ipsum administrare punit priori consensu haec tenus perdurante. Hic est casus, licet domino meo D. Ant. Caietano tunc Archidiacono Bono. nunc autem Patriarchæ Aquilein. dum legerem hanc decre. non placuerit me in hac decretali ponere casum. legam per partes. pono ergo primam. Not. quod est differentia inter corporalia, & spiritualia, quia corporalia sunt facilissima in dissoluendo, & difficultissima in construendo. Incorporalia sunt 3 facilia in construendo, & difficultis in destruendo. ¶ Not. secundo, quod solus Episcopus non potest deponere ab ordine, licet solus possit dare ordinem; & sic in talibus nō procedit regula, quod eius est soluere, cuius est ligare, & quod eius est tollere, cuius est inducere: & quod eadem causa tolluntur, quia & inducuntur. ¶ Tertio not. quod Episcopi possunt a Metropolitanis consecrari, & tamen non possunt ab 4 ipsis deponi. ¶ Quarto no. quod argum. a minori procedit in iure, quia si solus Papa potest tollere, quod est leuius, b fortius potest tollere quod est grauius. ¶ Et not. quod solus Papa potest Archiepiscopum, vel Episcopum deponere, & non inferior a Papa, nec etiam potest inferior (quod est, plus) ipsum condemnare. Quinto no. quod reseratis leuioribus, ad potestatem Papæ, reseruata videntur grauiora. 6 ¶ Sexto no. quod solus Papa potest dissoluere vinculum carnale, & vinculum spirituale. ¶ Not. 7. quod factum a Papa, vt vicario Dei, interpretatur factum a solo Deo; & quod gesta per vicarium videtur etiam gesta per dominum. Not. tria apostolice sedi reseruata, cessio, translatio, & depositio Episcoporum; & ex quolibet istorum dissoluitur vinculum coniugale. Ponitur hic primo regula. Secundo, probatio partis potestatis regula. Tertio conclusio. Quarto declaratio. Videamus in hac parte omnes partes. Prima regula est ista, quod differentia est inter corporalia, & spiritualia, quia spiritualia facilius, costruuntur, quam destruantur. & corporalia facilius destruuntur, quam construantur, hæc est regula, quæ temperat duo simul constructionem carnalium, & destructionem ex parte una, & constructionem spiritualium, & destructionem ex altera parte; & in utroque ostendit esse differentiam. Primo declaramus regulâ per exempla. exemplum pater in corporalibus, quia facilius corporalia reuocantur, quam construantur, vt pater in pecu-

ADDITIONES.

- a ¶ Non potest deponere ab ordine. Vide de hoc per Bertha. de Fir. in tract. de episc. 4 lib. par. 8. in fin. Spec. in tit. de accu. §. 2. vers. item terminum. & in §. 3. ceterum. Dic. in c. non potest, & ibi in apost. ad iplum. & Do. lib. de regul. & Io. Ant. c. 2. in sua nouel. de pe. lib. 6. Zac.
- b ¶ Gramm. Vide gloss. & Docto. in cap. cum in cunctis, supra de elec. Ias. in l. si quando & generaliter, in fin. C. de inof. testa & in l. de quibus, col. 3. si de leg. Ias. in l. que delegato. col. 3. de leg. 3.